

Judecătoria Centru, mun. Chişinău
Judecător: Gafton Alexandru
Curtea de Apel Chişinău
Judecători: Anatol Pahopol, Natalia Simciuc, Anatolie Minciună
Curtea Supremă de Justiție
Judecători: Tatiana Vieru, Svetlana Filincova
Oleg Sternioală, Mariana Pitic, Nicolae Craiu

Î N C H E I E R E

09 august 2017

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător: Tatiana Vieru

Judecători: Svetlana Filincova, Oleg Sternioală
Mariana Pitic, Nicolae Craiu

examinând cererea de revizuire declarată de Dănilă Aurelian,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, împotriva lui Dănilă Aurelian privind încasarea datoriei,
și cererea reconvențională depusă de Dănilă Aurelian împotriva Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare și Chirpalov Ivan, privind rezilierea contractului de credit și constatarea faptului neconsumării creditului,
împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2017, prin care a fost admis recursul declarat de Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, casată integral decizia Curții de Apel Chişinău din 27 septembrie 2016 cu menținerea hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chişinău din 22 ianuarie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 04 martie 2013, Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dănilă Aurelian privind încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin contractul de credit nr. 140-PF-08 din 30 septembrie 2008, Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni i-a acordat lui Dănilă Aurelian un credit în sumă de 3 515 000 lei cu o dobândă anuală de 21%, termenul de rambursare fiind la data de 30 septembrie 2010.

Conform contractului de ipotecă nr. 10793 din 03 noiembrie 2008 încheiat între Dănilă Aurelian și Dănilă Elena, în calitate de debitori ipotecari și Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni, în calitate de creditor ipotecar a fost constituită ipoteca asupra construcției cu suprafața totală de 95 m², amplasată în mun. Chișinău, str. București, 53/1, nr. cadastral 010020405201.

Prin acordul privind transmiterea în posesie a bunurilor imobile nr. 201 din 16 ianuarie 2010, bunul ipotecat a fost transmis în posesia băncii pentru a fi vândut. În urma licitației cu strigare din 13 decembrie 2010, Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni a adjudecat suma de 2 943 492,82 lei.

După vânzarea bunului, la data de 30 ianuarie 2011 datoria calculată și neachitată de către debitor constituia suma de totală de 5 214 705,57 lei, dintre care 3 515 000 lei suma creditului, dobânda în mărime de 1 695 865,57 lei și cheltuieli de evaluare a bunului în mărime de 3 840 lei.

Prin notificarea nr. 07/59 din 29 ianuarie 2013, Dănilă Aurelian a fost înștiințat despre necesitatea lichidării restanței la credit după vânzarea bunului ipotecat.

Prin ordonanța Băncii Naționale a Moldovei nr. 09-02218/313 din 19 iunie 2009, a fost retrasă licența Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni din motivul incapacității de plată. În calitate de lichidator a fost numit Ion Ropot.

La data de 01 noiembrie 2013, lichidatorul Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare - Grigorii Olaru, a depus cerere de modificare a pretențiilor în motivarea căreia a indicat că, după vânzarea bunului ipotecat, la data de 13 decembrie 2010 a fost transferată suma de 2 943 492,82 lei pentru achitarea obligațiilor rezultate din contractul de credit nr. 140-PF-08, ultima parte a banilor fiind transferată la data de 31 ianuarie 2011.

Suma datoriilor calculate și neachitate de către debitor la data de 30 ianuarie 2011 constituia suma totală de 4 950 942,52 lei, dintre care creditul în mărime de 3 515 000 lei și penalitatea în sumă de 1 435 942,52 lei.

Suma de 2 943 492,82 lei a fost repartizată conform pct. 7(1) din contractul de credit. Astfel, pentru dobânda la zi a fost transferată suma de 1 438 928,79 lei pentru perioada 30 septembrie 2008 – 30 ianuarie 2011, reieșind din faptul că anterior a fost achitată suma de 256 936,78 lei din suma totală a dobânzii. Suma de 954 380,18 lei, dobânda suplimentară pentru neplata la scadență a dobânzii la zi pentru perioada 01 martie 2009 – 30 ianuarie 2011. Suma de 550 183,85 lei,

dobânda majorată pentru nerambursarea la scadență a creditului pentru perioada 01 octombrie 2009 – 30 ianuarie 2011.

Menționează reclamanta că, în urma transmiterii benevole de către Dănilă Aurelian a bunului imobil ipotecat, banii obținuți de la vânzarea acestuia au fost repartizați conform prevederilor contractuale. Banca consideră oportun de a solicita doar suma creditului în mărime de 3 515 000 lei și a cheltuielilor de evaluare a bunului în sumă de 3840 lei.

Solicită reclamanta admiterea acțiunii cu încasarea de la Dănilă Aurelian a sumei de 3 518 840 lei.

La data de 24 martie 2014, Dănilă Aurelian a depus cererea de chemare în judecată reconvențională împotriva Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare și Chirpalov Ivan, cu privire la recunoașterea nulității contractului de credit și a contractului de ipotecă, cu constatarea faptului neconsumării creditului de către împrumutat.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că, la data de 30 septembrie 2008, a încheiat cu Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni, reprezentată de Ivan Chirpalov, contractul de credit nr. 140-PF-08, în sumă de 3 250 000 lei cu o dobândă anuală de 19%, termenul limită de rambursare fiind 30 septembrie 2010. Totodată, la 03 noiembrie 2008 a fost încheiat contractul de ipotecă nr. 10793 asupra bunului imobil amplasat pe str. București, 53/1 din mun. Chișinău. Conform raportului de evaluare, valoarea de piață a bunului imobil a fost apreciată la suma de 6 000 000 lei.

Indică Dănilă Aurelian că, nu a ridicat, sau încasat, total, sau parțial suma creditului de 3 250 000 lei, deoarece a fost folosit ca persoană de bună credință de către ex-administratorul Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni Chirpalov Ivan, care, de facto și a fost beneficiarul banilor contractați.

Menționează Dănilă Aurelian că, nu a ridicat, nu a achitat personal și nu a împuternicit careva persoane în scopul rambursării parțiale a creditului și nici nu cunoaște cine a efectuat plățile în scopul stingerii datoriei. Pentru a proba declarațiile sale a solicitat de la reprezentantul băncii de a prezenta contractul de credit în original, documentele primare care confirmă eliberarea și primirea mijloacelor bănești cât și achitățile efectuate în baza contractului de credit, recepționate de către bancă.

A mai indicat Dănilă Aurelian că, beneficiarul banilor contractați este ex-administratorul băncii Chirpalov Ivan. Acești bani urmau a fi folosiți în scopul procurării unui teren cu destinația pentru construcția unui bloc locativ iar după vânzarea apartamentelor urma a fi rambursat creditul contractat. Acest fapt poate fi confirmat de către Goga Valentin, partenerul lui Chirpalov Ivan.

Solicită Dănilă Aurelian prin cererea reconvențională și prin cererea de concretizare a acțiunii reconvenționale recunoașterea nulității contractului de credit

nr. 140-PF-08 din 30 septembrie 2008 și a contractului de ipotecă nr. 10793 din 03 noiembrie 2008, constatarea faptului neconsumării creditului în sumă de 3 250 000 lei de către împrumutat și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de către Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare. A fost dispusă încasarea din contul lui Dănilă Aurelian în beneficiul Bancii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare a creditului nerambursat în mărime de 3 515 000 lei și cheltuielile de evaluare a bunului expus la licitație în sumă de 3 840 lei. A fost dispusă încasarea din contul lui Dănilă Aurelian în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 50 000 lei. Acțiunea reconvențională înaintată de Dănilă Aurelian, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016, a fost admis apelul declarat de Dănilă Aurelian, casată integral hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care, acțiunea Bancii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare a fost respinsă, iar acțiunea reconvențională a lui Dănilă Aurelian a fost admisă parțial. A fost dispusă rezilierea contractului de credit nr. 140-PF-08 din 30 septembrie 2008 și a fost dispusă încasarea din contul Bancii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare în beneficiul lui Dănilă Aurelian a cheltuielilor de judecată în sumă de 2 600 lei. În rest acțiunea reconvențională a fost respinsă.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2017 a fost admis recursul declarat de Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare. S-a casat integral decizia Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016 și s-a menținut hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016.

La data de 31 mai 2017, Dănilă Aurelian a depus cerere de revizuire prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2017 și a hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 22 ianuarie 2016, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2016.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că, au devenit cunoscute unele circumstanțe și fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nici nu au fost cunoscute anterior iar instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile unor persoane care nu au fost implicate în proces, invocând prevederile art. 449 lit. b) și lit. c) din Codul de procedură civilă.

Indică revizuentul că, la data de 12 mai 2017 a depus o cerere prin care a solicitat eliberarea actelor procesuale din cauza penală nr. 2015790276. Astfel, la 22 mai 2017, a primit un răspuns la cererea sa, la care erau anexate mai multe înscrisuri din cauza penală, și anume: ordonanța procurorului Procuraturii Generale

Lucreția Zaharia din 22 iulie 2016; ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată din 11 decembrie 2015; notificarea Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni din 10 iulie 2009 privind necesitatea achitării datoriilor existente; convenția de arvună din 05 octombrie 2005; contract de parteneriat din 01 noiembrie 2005; planul privind repartizarea cheltuielilor și raportul de evaluare nr. 2005/63-384 din 10 decembrie 2005.

Consideră revizuentul că, la examinarea prezentei cauze urmau a fi atrași și participanții cauzei penale, inclusiv Ivan Chirpalov cât și alte persoane.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

După cum urmează, revizuentul Dănilă Aurelian a invocat drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă.

Invocând drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuentul Dănilă Aurelian a anexat cererea s-a din 12 mai 2017, adresată Direcției Generale de Urmărire penală a Inspectoratului General de Poliție, prin care a solicitat eliberarea mai multor acte procesuale din cauza penală nr. 20157900262.

Totodată, a anexat răspunsul Inspectoratului General al Poliției nr. 34/11-D-167/17 din 19 mai 2017 și copiile actelor solicitate de către Dănilă Aurelian din cauza penală nr. 2015790276, și anume ordonanța privind începerea urmăririi penale din 02 noiembrie 2015, ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Dănilă Aurelian, procesul-verbal de audiere a părții vătămate, notificarea Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni privind necesitatea achitării datoriilor nr. 03/2538 din 10 iulie 2009 expediată în adresa lui Dănilă Aurelian, convenție de arvună din 05 octombrie 2005 și contractul de parteneriat din 01 noiembrie 2005 (vol. II, f.d. 158-191).

Potrivit art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Verificând temeinicia motivelor de revizuire raportate la prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că acestea nu sunt concludente și rezidă din interpretarea greșită a prevederilor art. 449 din Codul de procedură civilă.

În cazul în care se invocă că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei, descoperirea înscrisurilor probatoare care au fost reținute de un participant la proces, se are în vedere situația în care la data pronunțării hotărârii atacate, instanța nu a avut în vedere anumite înscrisuri, deoarece nu au putut fi înfățișate de părți din motive independente de voința lor, înscrisuri care în mod vădit erau de natură să schimbe soluția dată. Este necesar ca înscrisul invocat pentru revizuire să fie determinant, în sensul că dacă ar fi fost cunoscut de instanță cu ocazia judecării pricinii, soluția ar fi putut fi alta de cât cea pronunțată.

Revizuentul Dănilă Aurelian nu a probat și a nu a prezentat aceste înscrisuri, care în viziunea sa constiuie circumstanțe importante pentru soluționarea justă a cauzei. Or, Dănilă Aurelian putea solicita înscrisurile anexate la cererea de revizuire de la organul de urmărire penală pînă la pronunțarea deciziei irevocabile de către instanța de recurs.

Plus la aceasta, cauza penală nr. 2015790276, la care face referire revizuentul Dănilă Aurelian, a fost clasată la data de 22 iulie 2016 prin ordonanța procurorului în Secția conducere a urmăririi penale în organele centrale a MAI și SV a Procuraturii Generale Lucreția Zaharia, fapt despre care revizuentul trebuia să fi fost cunoscut, deoarece avea calitatea de parte vătămată.

Referitor la argumentul invocat de către revizuent în raport cu prevederile art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că potrivit art. 447 lit. b) Cod de procedură civilă sunt în drept să depună cerere de revizuire persoanele care nu au participat la proces, dar care sînt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia judecătorească.

Pornind de la prevederile acestei norme legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, pentru a fi în posibilitatea depunerii cererii de revizuire, solicitantii trebuie să probeze că hotărârea, a cărei revizuire o solicită, le lezează drepturile sale.

Atunci când se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de judecată urmează să constate dacă persoana, care nu a fost implicată în proces, este subiect al raportului material litigios.

În acest sens urmează a fi prezentate probe pertinente și concludente, iar instanța urmează să constate dacă prin hotărârea supusă revizuirii, persoanelor neimplicate în prezenta cauză le-au fost încălcate aceste drepturi.

Mai mult decât, prin revizuirea în sensul declarat se pretinde nu corectarea erorilor judiciare și omisiunilor justiției, dar anularea unei hotărâri irevocabile, fapt care direct contravine atât dispozițiilor legii naționale, cât și celor internaționale.

Astfel, admiterea revizurii, în circumstanțele descrise ar contravine principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

În susținerea opiniei enunțate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii într-o obținere a unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (cauza Roșca v. Moldova).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, temeiurile revizurii nu au fost prezentate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit conchide că cererea de revizuire înaintată de Dănilă Aurelian este inadmisibilă și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă Dănilă Aurelian împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2017, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare, împotriva lui Dănilă Aurelian privind încasarea datoriei, și cererea reconvențională depusă de Dănilă Aurelian împotriva Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare și Chirpalov Ivan, privind rezilierea contractului de credit și constatarea faptului neconsumării creditului.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Svetlana Filincova

Oleg Sternioală

Mariana Pitic

Nicolae Craiu